

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION
COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN B.P.S.-17 UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2001.

SINDHI

TIME ALLOWED: THREE HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

- نوٽ : ڪي به پنج سوال حل ڪريو. سوال نمبر ۶ لازمي آهي، سڀني سوالن جون مارڪون برابر آهن .
- ۰ ۱ سنڌي ٻولي ۽ جو خمير، وادي ۽ سنڌجي سر زمين مان ٺهيو آهي . مثالن سان هن راءِ تي پنهنجا خيال ظاهر ڪريو .
- ۰ ۲ مثال ڏيئي ثابت ڪريو ته شاهه لطيف جو ڪلام، سنڌي ثقافت جو آئينو آهي .
- ۰ ۳ امر جليل جا افسانا، سنڌجي سماجي زندگي ۽ جي حقيقت نگاري ڪن ٿا، مثالن سان هن راءِ تي روشني وجهو .
- يا
- سراج جي ناولن ۾ سنڌ جي مسئلن جي عڪاسي ڪيل آهي . اوهان جي خيال ۾ هن راءِ ۾ ڪيتري قدر سچائي آهي ؟
- ۰ ۴ مرزا قليچ بيگ جديد سنڌي ادب جو باني آهي . مثال ڏيئي هن راءِ تي پنهنجا خيال ظاهر ڪريو .
- يا
- شيخ اياز، سنڌي وائي ۽ ۾ نوان تجربا ڪيا آهن . شيخ اياز جي ڪلام مان مثال ڏيئي ، هن راءِ تي واضح دليل ڏيو .
- ۰ ۵ لوڪ ادب جي تاريخ مان، جلال کڻي ۽، ساوڻ فقير، ابراهيم شاهه يا صابر موري ۽ جي لوڪ شاعري ۽ مان ڪنهن به هڪ جي شاعري ۽ مان سنڌ جي ثقافت جا عڪس نمودار ڪريو .
- يا
- ورهانگي کان اڳ، حيدرآباد جو شهر سنڌي ادب ۽ ڊراماٽڪ سوسائٽين جو مرڪز هو . اوهان جي ڄاڻ موجب حيدرآباد ۾ ڪهرايون ڪهرايون ادبي ۽ ڊراماٽڪ سوسائٽيون مشهور هيون؟ انهن سوسائٽين ڪهڙا ڪهڙا اسٽيج ڊراما پيش ڪيا؟ ڪن به ٻن سوسائٽين جي ٻن ڊرامن جو تعارف ڪرايو .

پنو اٿلايو

لازمي سوال

۶. (الف) هيٺين سوالن جا مختصر جواب لکو:

- (۱) لطف اللطيف ڪتاب ڪنهن لکيو هو؟
  - (۲) تزڪره لظفي ڪتاب ۾ ڪهڙي موضوع تي لکيو ويو آهي؟
  - (۳) جنب گذاريم جن مين ڪتاب جو مصنف ڪير آهي؟
  - (۴) همه اوست ڪتاب ڪهڙي صنف تي ليڪل آهي؟
  - (۵) مارئي رسالي جو ايڊيٽر ڪير هو؟
- (ب) هيٺين ڪتابن جو هڪ هڪ جملي ۾ تعارف ڪرايو:
- (۶) ياد رفتگان .
  - (۷) سنديون .
  - (۸) پونر پري آڪاش .
  - (۹) پيلين جا ٻول .
  - (۱۰) مهراڻ جون چوليون .
- (ت) لوڪ ادب جي منظوم صنفن مان ڪن ٻه پنجن صنفن جا نالا لکو.
- (ث) سندي ٻوليءَ ۾ شايع ٿيندڙ ڪن ٻه پنجن رسالن جا نالا لکو.

*****

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION
COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN B.P.S.-17 UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2002.

38

SINDHI

TIME ALLOWED: THREE HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

- نوٽ: ڪي به پنج سوال حل ڪريو. سوال نمبر ۸ لازمي آهي، سڀني سوالن جون مارڪون برابر آهن.
۱. سنڌي ٻولي جي بڻ بنياد بابت عالمن جيڪي نظريا پيش ڪيا آهن، تن جو تفصيل بيان ڪندي ٻڌايو ته ڪهڙو نظريو وڌيڪ مستند آهي؟
  ۲. محتاب محبوب پنهنجي افسانن ۾ سنڌي عورت جي مسئلن کي اثرائتي نموني بيان ڪيو آهي! مثالن سان واضح ڪريو.
  ۳. سنڌي لوڪ ادب جي واڌاري ۽ سمورن ۾ ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ جي خدمت تي روشني وجهو.
  ۴. پير علي محمد راشدي جي تصنيف «اهي ڏينهن اهي شينهن» جي مندر ۾ هڪ تصوراتي حاڪي وسيلي ڇا بيان ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ويئي آهي، وضاحت سان بيان ڪريو.
  ۵. سنڌي غزليه شاعري ۾ ڪهڙن ڪهڙن شاعرن نمايان مقام حاصل ڪيو آهي؟ تفصيل سان بيان ڪريو.
  ۶. شاه ڪريم جي ڪلام ۾ تصوف، نصيحتن جا نڪتا، سماجي وهنوار ۽ فطرت سان انساني نائن جي ابتار ٿيل آهي. مثالن سان ثابت ڪريو.
  ۷. (الف) هيٺين فقري جو انگريزي ۾ ترجمو ڪريو. (10)
شاه سنڌي جي سمورين مثبت ۽ منفي روايتن کي شاعري ۾ ظاهر ڪيو آهي، هن جي شاعري ۾ ويدن، جين مت، بدمت ۽ تصوف جا فڪري اثر نمايان ملن ٿا، ساڳئي وقت هن فطرت جي تبديلي، جهاليات کان وٺي انسان جي جذبن جي عڪاسي ڪئي، سندس شاعري ۾ وجودي فڪر نمايان آهي، جنهن ۾ انساني مقصديت سڃاڻڻ کي وڏي اهميت حاصل آهي.

Question No.7 (b): Trsanslate the following paragraph into Sindhi: (10)

About 1,155 million people live in Asia - many more than in any other continent. Each year there is a big increase in the number of people in all Asian countries. There are so many more children born that every 100 people you see this year becomes 103 or 104 next year. This means that most families must find more food each year either by growing it or by buying it. But most men in every country are labourers in fields of factories or towns and seldom earn enough to feed, clothe and educate their families.

P.T.O

لازمی سوال

- ۰۸ (الف) خال ڀريو:
- ۰۱ منهنجي مختصر آتم ڪهاڻي ----- جي تصنيف آهي.
  - ۰۲ مير عبدالحسين سانگي ----- جو شاعر آهي.
  - ۰۳ سانگهڙ ناول ----- جي تخليق آهي.
  - ۰۴ چار مقالا ----- جا لکيل مقالا آهن.
  - ۰۵ پشو پاشا افساني جو ليکڪ ----- آهي.
  - ۰۶ چوٽيهون در مجموعي جو ليکڪ ----- آهي.
  - ۰۷ طالب الموليٰ ----- جو شاعر آهي.
  - ۰۸ لوڪ ادب تخليق ڪندڙ کي ----- ڪوٺيو آهي.
  - ۰۹ طارق اشرف ----- جو ايڊيٽر آهي.
  - ۱۰ ميرن جي دور ۾ سنڌ جي سرڪاري ٻولي ----- هئي.
- (ب) هيٺين مان صحيح جواب چونڊي خال ڀريو:
- ۱۱ شاهه اينيا مرزا قليچ جو ترجمو ڪيل ----- آهي
(ناول، ڊرامو، افسانو)
  - ۱۲ عبدالرزاق راز جو لکيل ناول ----- آهي
(زينت، جهان آرا، نورجهان)
  - ۱۳ پيلاين جا ٻول ----- جو تحرير ڪيل ڪتاب آهي
(ڊاڪٽر سنديلو، ڊاڪٽر الانه، ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ)
  - ۱۴ دل جي دنيا جو ليکڪ ----- آهي
(الطاف شيخ، سليمان شيخ، امر جليل)
  - ۱۵ مولود ----- شاعري جي صنف آهي
(انقلابي، مذهبي، اخلاقي)
  - ۱۶ هائيڪو اصل ۾ ----- ٻولي جي شاعري جي صنف آهي
(اسپيني، فارسي، جاپاني)
  - ۱۷ رهنمائي شاعري ----- جي تصنيف آهي
(ڊاڪٽر فهميده حسين، ڊاڪٽر ابراهيم خليل، ڊاڪٽر الانه)
  - ۱۸ لات ----- جو مجموعو آهي
(افسانن، ڊرامن، شاعري)
  - ۱۹ رڳون ٽيون رباب جو خالق ----- آهي
(الطاف عباسي، الطاف شيخ، تنوير عباسي)
  - ۲۰ ڊاڪٽر گربخشاڻي ----- جو رسالو ترتيب ڏنو.
(سچل سرمست، شاهه عبدالطيف، سامي)
- .....

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION
COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN B.P.S.-17 UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2003

SINDHI

TIME ALLOWED: THREE HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

نوٽ: ڪن به پنجن سوالن جا جواب لکو. سوال نمبر انون لازمي آهي. هر هڪ سوال تي هڪ جيتريون مارڪون رکجن. آھن.

- ۰۱ سنڌي لوڪ ادب مان ڪهڙي صنف اوهان کي وڌيڪ وڻي ٿي؟ مثالن سان واضح ڪريو.
- ۰۲ شاھ عبداللطيف ڀٽائي جي مقبوليت جا سبب بيان ڪريو.
- ۰۳ سنڌي ٻوليءَ تي ٻين ڪهڙين ٻولين جو اثر آهي؟ مثالن سان واضح ڪريو.
- ۰۴ سنڌي زبان ۾ سفرناما لکندڙ اديب ۾ الطاف شيخ کي ڪهڙو مقام حاصل آهي؟ دليلن سان واضح ڪريو.
- ۰۵ مرزا قليچ بيگ جي ترجمو ڪيل ڊرامن مان ڪنهن به هڪ جون خاص خوبيون نروار ڪريو.
- ۰۶ ناول ڇاڪي ٿو چئجي؟ ان جي فني سٽا تي بحث ڪريو.
- ۰۷ (الف) هيٺ ڏنل ٽڪري جو انگريزي ۾ ترجمو ڪريو:

شاھ عبداللطيف جي احوال کان سواءِ مغل ۽ ڪلهوڙا دور واري سنڌ جو احوال اڏورو ليکيو ويندو. هيءَ شخصيت ان وقت سنڌ ۾ موجود هئي، جڏهن مغلن جي حڪومت ۽ ڪلهوڙن جون راهون الڳ ٿي رهيو هيون. شاھ صاحب اهو زمانو اکين ساڏيو. هيءُ اهو شاعر آهي، جنهن پنهنجي عوام لاءِ شعر چيو. سنسڪرت شاعريءَ کي روحانيت ۽ تصوف جي مسلڪ جي بنياد تي اسلام جي اعليٰ پيغام ۽ تعليم مان انساه مليو.

(ب) هيٺ ڏنل انگريزي پٿراگراف جو سولي سنڌيءَ ۾ ترجمو ڪريو:

Culturally Multan enjoyed a good reputation. It always maintained its intellectual position which brought better results in the social life of Multan. Multan produced men of letters who influenced the local population. The learned scholars of Multan wrote several books which were acknowledged and duly rewarded by the Mughals. Under the patronage of religious intelligentsia Maktab, Madrasa and Khanqah were the educational institutions where the scholars used to hold their classes.

لازمي سوال

- ۰۸ (الف) خال ڀريو:
- ۰۱ جنسب گزاريم جن سين . . . . . جي تصنيف آهي.
- ۰۲ رسالو سچل سرمست جو مرتب . . . . . آهي.
- ۰۳ فقير قادر بخش بيدل . . . . . شهر ۾ پيدا ٿيو.

۳. بیوس جو پورو نالو . . . . . آهي.
۵. سنڌ جا اسلامي درسگاه . . . . . جي تصنيف آهي.
۶. ڪتاب « مسڪين جهان خان کوسو » . . . . . جي تصنيف آهي.
۷. ڪتاب « بندر بازاريون » جو ليکڪ . . . . . آهي.
۸. « پکڙا ۽ پنهنوار » . . . . . جو مجموعو آهي.
۹. ڪتاب « سون ورنِي ڌرتي » جو ليکڪ . . . . . آهي.
۱۰. استاد بخاري جو اصل نالو . . . . . آهي.
- (ب) هيٺين جا صحيح جواب لکو:
۱۱. « لات » شعري مجموعو . . . . . جو آهي.
- (استاد بخاري، اياز گل، شمشير الحيدري)
۱۲. ڪتاب « سنڌي ٻولي جي تاريخ » جو مصنف . . . . . آهي.
- (ڊاڪٽر غلام علي الانا، سراج الحق، پيرومل)
۱۳. ڪتاب « ڪافي » جو مصنف . . . . . آهي.
- (عطا محمد حاسي، مخدوم طالب مولوي، تنوير عباسي)
۱۴. سون ورنِي ڌرتي . . . . . آهي.
- (ناول، ڊرامو، سفرنامو)
۱۵. ڪتاب لطف اللطيف جو مصنف . . . . . آهي.
- (لطف الله بدوي، مولانا وفائي، سير سانگي)
۱۶. « جڏهن مان نه هوندس » ڪتاب جو ليکڪ . . . . . آهي.
- (نسليم کرل، جمال ابڙو، امر جليل)
۱۷. « ڪڪ پن » ڪتاب جو ليکڪ . . . . . آهي.
- (اياز قادري، علي احمد بروهي، علي بابا)
۱۸. « هوڏوئي، هوڏينهن » ڪتاب جو مصنف . . . . . آهي.
- (پير علي محمد راشدي، محمد ابراهيم جويو، سيد حسام الدين راشدي)
۱۹. سنڌي لوڪ ادب جي ارتقائي تاريخ جو مصنف . . . . . آهي.
- (ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ، ڊاڪٽر سنديلو، الله بخش نظاماڻي).
۲۰. « نور جهان » ناول . . . . . جي تصنيف آهي.

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION
COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO THE POSTS IN
BPS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2004

SINDHI

TIME ALLOWED: THREE HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

نوٽ: ڪي به پنج سوال حل ڪريو. سوال نمبر انون لازمي طور حل ڪرڻو آهي. هر هڪ سوال تي هڪ جيتريون مارڪون رکيل آهن.

۱. «ڪن ماهرن جو خيال آهي ته سنڌي ٻولي پارهين صدي ۽ عيسوي ۽ ۾ وجود ۾ آئي». پنهنجي مطالعي جي آڌار تي هن راه تي پنهنجا خيال ظاهر ڪريو.
  ۲. «شاه عبداللطيف ڀٽائي سنڌي ٻولي ۽ جو معمار آهي». شاه جي ڪلام جي مدد سان هن راه تي مثالن سان روشني وجهو.
  ۳. ڪن نقادن جي راه ۾ سنڌي ٻولي ۽ جي ترقي پسند ادب جو باني ڪششچند «بيوس» هو. مثالن سان، سنڌي ٻولي ۽ جي ترقي پسند ادب جي شروعات ۽ ارتقا تي وضاحتي مضمون لکو.
  ۴. «جديد سنڌي نثر جي باني شمس العلماء مرزا قليچ بيگ هو». سنڌي ادب جي تاريخ مان مثال ڏيئي هن راه تي پنهنجا خيال ظاهر ڪريو.
  ۵. سنڌي ٻولي ۽ جي صوفياڻي ادب جي شروعات ڪڏهن ٿي ۽ ڪهڙي شاعر جي حوالي سان سڃي ويندي آهي؟ سنڌي ادب جي تاريخ جي حوالي سان، هن سوال جو وضاحتي جواب لکو.
  ۶. هيٺيان ڪتاب، سنڌي ادب جي ڪهڙين صنفن جي باري ۾ لکيل آهن، ۽ انهن جا مصنف ڪير آهن؟ ڪي به پنج جواب ڏيو.
- ڪلفند، نئين مهيني خيال جا ڳيا، گيت اڃا ايل مورن جا، ميرو ڏاڙيل، سنڌي صحيفو، تذڪره لطيفي ۽ بندر بازاريون.

(الف) هيٺ ڏنل پٿرا ڪراف جو آسان انگريزي ۽ ۾ ترجمو ڪريو:

سنڌي ادب جا لکت ۾ اهيڃاڻ، سڀ کان پهرين، سومرن جي دور (۱۰۱۰ع -- ۱۲۵۱ع) ۾ ملن ٿا. هي دور سنڌي ادب جي تاريخ ۾ هڪ اهم ورهيو آهي، ڇاڪاڻ ته قومي ۽ وطنيت جي جذبي ۽ خود قرباني واري جذبي جي لحاظ کان هي دور خاص طور اهميت وارو آهي. هن دور جي سومرن جي سبق، سنڌ جي ماڻهن ۾ جاگرتا آڻي، سندن ارادا پختا ڪيا، ۽ سندن حوصلو بلند ڪيا. اڄ به هي دور سنڌ جي نئين نسل جي ذهنن ۾ سندن زندگي رهڻ جا جذبا ۽ امنگ اڃا ڪندو آهي.

Translate into easy, idiomatic Sindhi:

(ب)

Much information about pre-Islamic Sindh can be gleaned from early Islamic sources. A typical example is the reference to the historical, Sindhian Era found in 'Alberuni's India' about the early Arabic translation (Alarkand) of Brohmagupta's astronomical work 'Khanda Khadayaka'. This translation was made at the new capital of Al-Mansurah in 117 A.H. (735 AD). The translation while recording this year of the Hijra Era also gave its equivalent of the Sindhian Era, viz: 'the month of Chaitra of the year 109 (S.E.).

لازمي سوال

۸. هيٺ ڏنيل ڏنگين مان، صحيح جواب چونڊي، سوال حل ڪريو.
۱. «پشو پاشا» ----- جي ڪهاڻين جو مجموعو آهي. (ڊاڪٽر نجم عباسي، جمال ايزو، آغا سليم)
۲. «اداس واريون» ----- جي ڪهاڻين جو مجموعو آهي. (هيدر سنڌي، عبدالقادر جوڻيجو، علي بابا)
۳. «زوال» ناول جي مصنف جو نالو ----- آهي. (غلام نبي مغل، وليرام ولپ، ڊاڪٽر قاضي خادم)

پنو اٿلايو

۴. »غريبن جو ورثو« ڪتاب ----- جي تصنيف آهي. (خانچند دريائي، محمد عثمان ڏيپلائي، نرائنداس بيمائي)
۵. »هوا جي سامون« ڪتاب ----- جي شاعري ۽ جو مجموعو آهي. (تاجل بيوس، امداد حسيني، عنايت بلوچ)
۶. »لاٽ« ڪتاب جي مصنف جونالو ----- آهي. (تنوير عباسي، شمشير الحيدري، عبدالڪريم گدائي)
۷. »لغات لطيفي« ڪتاب ----- جي تصنيف آهي. (ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ، غلام حمد شهبائي، مرزا قليچ بيگ)
۸. »سنڌي غزل جي اوسر« ----- جي تحقيق آهي. (شيخ اباز، نصير مرزا، ڊاڪٽر اباز حسين قادري)
۹. »ورهاڱي کان پوءِ سنڌي ناول جي اوسر« ----- جي ڪيل تحقيق آهي. (ڊاڪٽر غلام حسين پٺان، ڊاڪٽر قاضي خادم، پروفيسر نورانروز خواجہ)
۱۰. »گل چنو گرنار جو« ڊرامي جو ليکڪ ----- آهي. (سناز مرزا، منظور نقوي، آغا سليم)
۱۱. »سنڌي سباجهڙا« ڪتاب ----- لکيو آهي. (شهيد سردار علي شاه، رشيد احمد لاشاري، محمد اسماعيل عرسائي)
۱۲. عبدالواحد سنڌي ----- ماهوار رسالي جو پهريون ايڊيٽر هو. (مهران، نئين زندگي، سهڻي)
۱۳. »فيروز دل افروز« مرزا قليچ بيگ جو ترجمو ڪيل ----- آهي. (ناول، ڊرامو، مضمونن جو مجموعو)
۱۴. »خواب، خوشبو ۽ چوڪري« ڪتاب جو موضوع ----- آهي. (ڪهاڻيون، شاعري، ناول)
۱۵. »رهنما« شاعريءَ ڪتاب ----- موضوع جي باري ۾ آهي. (ادب ۽ تنقيد، ڪافيون، گيت)
۱۶. »سنڌي ٻولي ۽ جو اڀياس« ڪتاب جو مصنف ----- آهي.
- (سراج، پروفيسر علي نواز جتوئي، ڊاڪٽر غلام علي الانا)
۱۷. »سانو ٻن ۽ ڪارو ٻن« ڪتاب جو موضوع ----- آهي. (تنقيدي ادب، آتم ڪهاڻي، سفرنامو)
۱۸. »چوٽيهون در« افسانو ----- لکيو هو. (امر جليل، جمال رند، نسيم احمد کڙل)
۱۹. »سنڌي ادب جو تاريخي جائزو« ----- جي تحقيق آهي. (خان بهادر محمد صديق ميمڻ، عبدالجبار جوڻيجو، ڊاڪٽر عبدالمجيد ميمڻ سنڌي)
۲۰. »پردو سنڌي«، سنڌي شاعريءَ جي ----- صنف جو شاعر هو. (گيت، غزل، نظم)

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION.

(38)

COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN BPS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2005

SINDHI

Time Allowed: Three Hours

Maximum Marks: 100

- نوٽ: ڪي به پنج سوال حل ڪريو. سوال نمبر انون لازمي آهي. سڀني سوالن جون مارڪون برابر آهن.
1. سنڌي ٻولي جي ٻن بنياد بابت ماهرن ڪهڙا ڪهڙا نظريا پيش ڪيا آهن، اوهان جي خيال ۾ انهن مان ڪهڙو نظريو وڌيڪ مستند آهي؟ پيرائتو جواب ڏيو.
  2. سنڌي ٻولي ۾ ڪافي جي صنف ڪڏهن وجود ۾ آئي؟ ڪافي جا ڪهڙا مشهور شاعر ٿي گذريا آهن؟
  3. شاهه عبداللطيف ڀٽائي جا رسالا ڪهڙن ڪهڙن عالمن تاليف ڪيا آهن؟ انهن مان ڪهڙو رسالو وڌيڪ مستند آهي؟ دليلن سان ثابت ڪريو.
  4. «اسر جليل جي افسانن مان جيڪڏهن مڪالم کي ڪيڍي ڇڏجي ته جيڪر اهي ٻي جان ٿي وڃن» مٿين راءِ تي مثالن سان تبصرو ڪريو.
  5. استاد بخاري پنهنجي شاعري ۾ ڪهڙن موضوعن کي جڳهه ڏني آهي؟ جا ڪيس عوامي شاعر ڪوئي سگهجي ٿو؟ سندس شعرن مان مثال ڏيئي وضاحت ڪريو.
  6. اهي ڏينهن اهي شينهن سنڌ جي ادب، تاريخ، تمدن، ثقافت، صحافت، سياست ۽ تهذيب جو هڪ دستاويز آهي. مٿين راءِ تي پنهنجا خيال ظاهر ڪريو.
  7. الف) هيٺ ڏنل فقري جو انگريزي ۾ ترجمو ڪريو:
سنڌ ۾ مسلمانن جي پهرين مذهبي سياسي جماعت «سنڌ محمدن ايسوسيئيشن» جنهن جو بنياد خان بهادر حسن علي آفندي رکيو. هندستان ۾ ان جماعت جو بنياد سيد امير علي رکيو. ان وقت ۾ حسن علي آفندي جو ڪلڪتي وڃڻ ٿيو. جنهن کان پوءِ ۱۸۸۳ ۾ سنڌ محمد ايسوسيئيشن جي ڪراچي ۾ شاخ قائم ٿي. حسن علي آفندي سنڌ ۾ مقبول شخصيت هئي. پاڻ سنڌ ۾ پهريون مسلمان وڪيل هو. هو تمام گهڻو رڪڻو ملڻو ۽ خوش مزاج انسان هو. پنهنجي اعليٰ خلصتن جي ڪري ماڻهن جون دليون ڏانهن ڇڪجي وينديون هيون.

Translate into easy idiomatics Sindhi.

(ب)

Anklets or "Karyu" seen in the sculptures were common ornaments worn in the past.
At present such leg ornaments are seen only in the rural areas. In some cases the weight of silver anklets exceeds one kilo each, but normally these are of hollow tube, made and bent in the circular shape. Some anklets seen in bas-reliefs appear to consist of a large ring fringed with ovoidal pendants which are perhaps jingling anklets.

لازمي سوال

- ۰۸ (الف) هيٺ ڏنل صحيح يا غلط جواب آهن، چونڊ ڪريو.
- ۰۱ علي احمد بروهي مزاح نگار هو. (صحيح يا غلط)
  - ۰۲ گل ڦل مضمونن جو مجموعو آهي. (صحيح يا غلط)
  - ۰۳ قصيدون نثري صنف آهي. (صحيح يا غلط)
  - ۰۴ «شڪليون» شاعري جو مجموعو آهي. (صحيح يا غلط)
  - ۰۵ «اوڙاه» تاريخي ناول آهي. (صحيح يا غلط)
  - ۰۶ قاضي قاضن ڪلهوڙن جي دور جو شاعر هو. (صحيح يا غلط)
  - ۰۷ بدنصيب ٿري اسماعيل عرسائي جو تحرير ناول ڪيل آهي. (صحيح يا غلط)
  - ۰۸ ڪتاب ابيات سنڌي ۾ مخدوم هاشم جو ڪلام ڏنل آهي. (صحيح يا غلط)
  - ۰۹ بلو دادا جمال اڙي جي افسانن جو مجموعو آهي. (صحيح يا غلط)
  - ۱۰ قطعو ٻن ستن مصرن تي ٻڌل هوندو آهي. (صحيح يا غلط)

(ب) ڏنل ٽن جوابن مان صحيح جواب جي چونڊ ڪري لکو.

- ۱۱ موهن جو دڙو علي بابا جو لکيل آهي. (ناول، ڊرامو، افسانو)
- ۱۲ رڳون ٽيون رباب جو شعري مجموعو آهي. (تنوير عباسي، نور عباسي، الطاف عباسي)
- ۱۳ ڊاڪٽر غلام علي الانه جو ماهر آهي. (لسانيات، سياسيات، اقتصاديات)
- ۱۴ سچل سرمست جو اصل نالو هو. (عبدالجبار، عبدالوهاب، عبدالستار)
- ۱۵ شاه عبداللطيف ڀٽائي جي رسالي جو پهريون سري آهي. (مارئي، ڪاموڙ، ڪلبان)
- ۱۶ سانگهڙو ناول آهي. (سماجي، جاسوسي، تاريخي)
- ۱۷ سفيد وحشي جي افسانن جو مجموعو آهي. (شيخ راز، شيخ اياز، اياز قادري)
- ۱۸ خليفو گل جو شاعر هو. (بيت، قصيدو، غزل)
- ۱۹ موجوده سنڌي صورتخطي سن ۱۹۵۲ع ۾ جڙي راس ٿي. (۱۹۵۲، ۱۹۵۳، ۱۹۵۴)
- ۲۰ مقالات الحڪمت جو مجموعو آهي. (مضمونن، غزلن، افسانن)